

VII. ŤAŽBA V CHRÁNENÝCH ÚZEMIACH PRÍRODY MINING IN PROTECTED NATURE AREAS

V chránených územiach prírody (národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené areály, prírodné rezervácie a prírodné pamiatky) je rozsah povolených činností upravený zákonom NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Podľa tohto zákona je zakázané vykonávať technické geologické práce, banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom v územiach chránených areálov, prírodných rezervácií a prírodných pamiatok (štvrtý a piaty stupeň ochrany). V národných parkoch (tretí stupeň ochrany) je zakázané vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, na vykonávanie technických geologických prác je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. V prípade chránených krajinných oblastí (druhý stupeň ochrany) je na technické geologické práce, banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom potrebný súhlas orgánov ochrany prírody.

Celková ťažba nerastných surovín v chránených územiach prírody a ich ochranných pásmach sa v roku 2004 odhaduje na 5 329 kt. Predstavuje to 18 % z celkovej ťažby nerastných surovín v rámci Slovenska.

Odhad ťažby nerastných surovín je realizovaný na základe konfrontácie hraníc chránených území prírody (NP a CHKO) s dobývacími priestormi (DP) ložísk nerastov. Do štatistiky sú zahrnuté všetky ťažené ložiská, ktorých dobývací priestor je v prieniku s chráneným územím aj v prípade, že samotná ťažba sa nerealizuje v časti dobývacieho priestoru, ktorý zasahuje do chráneného územia. Aktuálne hranice chránených území prírody poskytuje Štátna ochrana prírody SR, hranice DP sú súčasťou informačného systému ŠGÚDŠ.

Activities permitted in protected nature areas of the Slovak Republic (national parks, protected landscape areas, protected estates, nature reservations, national nature reservations, nature monuments and national nature monuments) regulates the NR SR Act No.543/2002 Col. on nature and landscape protection. According to this Act technical geological works, mining operations, operations that use mining methods are prohibited in protected estates, nature reservations and nature monuments (4. and 5. degree of protection). In the case of national parks (3. degree of protection), mining operations and operations that use mining methods are prohibited, for technical geological works approval of the nature protection organ is necessary. In protected landscape areas (2. degree of protection), minerals exploitation is not prohibited by law, but approval of the nature protection organ is necessary for activities listed above.

Total mining output in protected nature areas in 2004 is estimated at 5,329 kt, or 18 per cent of total mining output in Slovakia.

Estimated data on mining of raw materials have been obtained by confrontation of protected nature areas (national parks and protected landscape areas) and mining areas. All exploited mineral deposits, mining area of which is in intersection with protected nature areas, are included in statistics. Actual borders of protected nature areas are provided by the State Nature Protection of Slovak Republic, borders of mining areas are included in information system of the Slovak Geological Survey.

Chránené územia prírody SR Protected nature areas of Slovakia

Rok/počet – Year/number	2000	2001	2002	2003 r	2004
Chránené krajinné oblasti (CHKO) / Protected landscape areas	16	16	14	14	14
Národné parky (NP) / National parks	7	7	9	9	9
Chránené areály / Protected estates	181	185	191	188	181
Prírodné rezervácie a národné prírodné rezervácie Nature reservations and national nature reservations	600	606	614	603	602
Prírodné pamiatky a národné prírodné pamiatky Nature monuments and national nature monuments	272	290	290	290	290
Spolu / Total	1 076	1 104	1 118	1 104	1 096

Pozn.: Celková výmera osobitne chránených častí prírody je 1 135 209 ha (23 % územia Slovenska). Zdroj: ŠOP SR
Note: Total acreage of special protected nature areas is 1,135,209 ha (23 % of the Slovak Republic territory). Source: ŠOP SR

Odhad ťažby v národných parkoch [kt]
Mining in national parks, estimation [kt]

Národný park / National park	2000	2001	2002	2003	2004 ²
Národný park Malá Fatra	324	386	394	265	243
Národný park Muránska planina	371	420	349	351	332
Národný park Nízke Tatry	208	298	323	302	373
Národný park Poloniny	–	–	–	–	–
Národný park Slovenský kras	--	--	682	508	211
Národný park Slovenský raj	147	211	140	120	116
Národný park Veľká Fatra	--	--	34	30	15
Pieninský národný park	–	–	–	–	–
Tatranský národný park	223	261	316	283	279
Spolu / Total	1 273	1 576	2 238	1 859	1569

Pozn.: Štatistický prehľad zahŕňa aj ťažené výhradné ložiská v ochranných pásmach národných parkov.
 Note: Mining in protective zones of national parks is also included in statistics.

Odhad ťažby v chránených krajinných oblastiach [kt]
Mining in protected landscape areas, estimation [kt]

CHKO / Protected Landscape Area	2000	2001	2002	2003	2004 ²
Biele Karpaty	476	589	578	772	710
Cerová vrchovina	55	21	33	56	46
Dunajské luhy	–	–	–	–	–
Horná Orava	–	–	–	–	–
Kysuce	–	–	–	–	–
Latorica	5	10	9	10	8
Malé Karpaty	3 253	3 110	3 355	3 604	838
Poľana	–	–	–	–	–
Ponitrie	1 272	1 176	1 189	1 006	503
Slovenský kras	927	904	-- ¹	-- ¹	-- ¹
Strážovské vrchy	54	89	51	65	143
Štiavnické vrchy	274	222	241	235	663
Veľká Fatra	44	20	-- ¹	-- ¹	-- ¹
Vihorlat	30	3	49	68	27
Východné Karpaty	–	–	–	–	–
Záhorie	882	910	916	929	820
Spolu / Total	7 273	7 054	6 421	6 745	3 760

¹ prekategORIZOVANÉ NA NÁRODNÝ PARK
¹ reclassified to national park

² podľa aktualizovanej identifikácie ložísk v chránených územiach prírody
² according to actualised deposit identification in protected nature areas